

prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)
Judecător: L. Holevițaia
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: L. Bulgac, Gr. Dașchevici, S. Gîrbu

dosarul nr. 3r-11/18

DECIZIE

31 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Coadă Tudor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Zastavnețchi Eduard împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2017 prin care a fost restituită cererea de apel depusă de avocatul Coadă Tudor în interesele Uniunii Avocaților din Republica Moldova, ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel,

c o n s t a t ă :

La 6 februarie 2017, Zastavnețchi Eduard, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin Hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 29 noiembrie 2016, a fost respinsă cererea lui Zastavnețchi Eduard de admitere în profesia de avocat înaintată în temeiul art. 10 alin. (2) din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură.

A invocat reclamantul că, conform art. 10 alin. (1) din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, profesia de avocat poate fi exercitată de persoana care are cetățenia Republicii Moldova, are capacitate deplină de exercițiu, are diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia și se bucură de o reputație ireproșabilă. Iar, în conformitate cu alin. (2) a aceluiași articol, sunt scutite de la efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare persoanele care dețin titlul de doctor, precum și cele care au cel puțin 10 ani vechime în muncă în funcția de judecător sau procuror dacă, în termen de 6 luni după demisia din funcțiile respective, au solicitat eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat. De

aceleași drepturi și în aceleași condiții beneficiază și persoanele care, după demisia din funcția de judecător și procuror, au continuat să activeze în domeniul dreptului.

Astfel, a comunicat că a activat din 28 martie 1995 până în anul 2002 în funcția de procuror, iar de la 10 ianuarie 2002 a fost numit judecător la Judecătoria de sector Orhei și eliberat din funcție la 27 octombrie 2006.

A afirmat că în funcție de procuror și judecător are o vechime în muncă de aproape 12 ani. Ulterior, din anul 2006 și până în prezent activează în cadrul Direcției juridice a Băncii Comerciale „Energbank” SA, ocupând după demisie, funcțiile de șef-adjunct și actualmente de șef al Direcției juridice.

A relatat că reclamantul Zastavnețchi Eduard, înaintând cererea respectivă la data de 9 septembrie 2016, a anexat toate actele prin care se confirmă că, corespunde tuturor criteriilor și condițiilor indicate în art. 10 alin.(1), (2) Legea cu privire la avocatură. A anexat carnetele de muncă, prin care demonstrează că are o vechime în muncă în funcție de procuror și judecător peste 10 ani și bonul de plată care confirmă achitarea taxei de 5 000 lei. Fiind prezentate toate aceste acte, Comisia de Licențiere, nu a mai solicitat careva acte suplimentare și a numit spre examinare cererea de admitere în profesia de avocat pentru 29 noiembrie 2016.

În asemenea circumstanțe, reclamantul a reiterat că, Comisia de licențiere a profesiei de avocat, urma doar să verifice și să constate corespunderea solicitantului Zastavnețchi Eduard condițiilor stipulate în art. 10 al Legii nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu atât mai mult că, una din condițiile obligatorii de admitere în profesia de avocat a solicitantului este faptul continuării după demisie a activității în domeniul dreptului.

A susținut că la etapa depunerii solicitării, conform art. 12 din Legea cu privire la avocatură, nu este încă obținut dreptul de a fi angajat în câmpul muncii și nu trebuie apreciat ca o incompatibilitate în sensul art. 11 din Legea cu privire la avocatură. Or, profesia de avocat este compatibilă cu orice funcție retribuită la etapa adresării sau depunerii cererii de admitere în profesia de avocat.

A reiterat că invocarea de către Comisia de licențiere a profesiei de avocat a incompatibilității persoanei care a solicitat admiterea în profesia de avocat în condițiile art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură, ca motiv de respingere a cererii lui Zastavnețchi Eduard nu are temei legal, cu atât mai mult că cerința imperativă de neparticipare în alte activități profesionale față de candidații scutiți de efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare în lege nu este prevăzută, și respectiv, asemenea activitate nu este interzisă.

Totodată, a mai relevat că Legea de referință nu specifică perioada de valabilitate a hotărârii adoptate de Comisia de licențiere și nu impune o condiție de obținere a licenței într-un anumit interval de timp.

A menționat că, invocarea în privința sa de către Comisia de licențiere a profesiei de avocat a motivului de incompatibilitate cu activitatea de avocat nicidecum nu justifică refuzul de a fi admis în această profesie, deoarece pretinsa situație de incompatibilitate, în realitate nu există și nici nu poate exista în timp ce reclamantul Zastavnețchi Eduard nu deține dreptul de a desfășura activitatea de avocat.

Prin urmare, reclamantul Zastavnețchi Eduard, la 12 decembrie 2016 a înregistrat la Uniunea Avocaților din Republica Moldova cererea prealabilă nr.2275/16 în ordinea prevăzută de art. 14 al Legii contenciosului administrativ împotriva pct. 4.2 a Hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 29 noiembrie 2016.

A comunicat că la 12 ianuarie 2017, Comisia de licențiere a profesiei de avocat a examinat cererea prealabilă a reclamantului și a respins-o din următoarele considerente: „Întru executarea hotărârilor Consiliului Uniunii Avocaților din Moldova din 29 iulie 2016 și 23 septembrie 2016, potrivit cărora, s-a interzis Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat emiterea deciziilor de admitere în profesie sub condiția înlăturării incompatibilității, a respinge cererea prealabilă dlui Zastavnețchi Eduard”.

A reiterat că abia la 3 februarie 2017, Comisia de Licențiere a profesiei de avocat a eliberat reclamantului copia autenticată a Hotărârii Comisiei de Licențiere din 29 noiembrie 2016 și Extrasul autenticat din Hotărârea Comisiei de Licențiere din 12 ianuarie 2017 de respingere a cererii prealabile.

A susținut reclamantul că, candidatura sa este pe deplin compatibilă cu activitatea avocatului, și deci, dânsul urmează să fie admis în profesia de avocat.

A solicitat anularea pct. 4.2 al Hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 29 noiembrie 2016, prin care a fost respinsă cererea lui Zastavnețchi Eduard înaintată în temeiul art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002 pentru motivul incompatibilității cu activitatea de avocat.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 4 mai 2017 acțiunea a fost admisă, a fost anulată hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din RM din 29 noiembrie 2016, în partea respingerii cererii candidatului Zastavnețchi Eduard cu privire la admiterea în profesia de avocat, și a fost obligată Comisia de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din RM să admită cererea candidatului Zastavnețchi Eduard de admitere în profesia de avocat, în temeiul art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură.

La 5 iunie 2017 avocatul Coadă Tudor în interesele Uniunii Avocaților din RM a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 4 mai 2017, solicitând admiterea acesteia, cu casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2017 a fost restituită cererea de apel depusă de avocatul Coadă Tudor în interesele Uniunii Avocaților din RM, din motiv că cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 23 noiembrie 2017 avocatul Coadă Tudor în interesele Uniunii Avocaților din RM, prin intermediul Curții de Apel Chișinău, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate cu remiterea cauzei pentru examinarea apelului în fond (f. d. 73 – 74).

În motivarea recursului a indicat că a depus în instanța de fond referință, care a fost primită prin cancelaria Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani), și la care a anexat

mandatul și copiile necesare de referințe pentru participanții la proces și a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

A comunicat că cancelaria instanței de fond a primit referința și mandatul, verificând legitimația, a înregistrat-o și a aplicat ștampila pe aceasta, fără nici o obiecție.

A susținut că la primirea în instanța de judecată a referinței sau a unei alte cereri, dacă lipsesc documentele indicate în anexă, aceasta se restituie.

Totodată a afirmat că la examinarea cauzei în prima instanță, nu au parvenit obiecții în legătură cu faptul că precum la dosar ar lipsi mandatul avocatului.

A reiterat că mențiunea din referință că este anexat mandatul confirmă că acesta a fost prezentat instanței de fond, iar lipsa lui la moment la materialele cauzei nu îi este imputabilă.

Prin referința depusă la 18 ianuarie 2018, Zastavnețchi Eduard a solicitat respingerea recursului declarat de către Uniunea Avocaților din RM, reprezentată de avocatul Coadă Tudor, ca fiind vădit formal și bazat în întregime pe presupuneri.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 23 noiembrie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa încheierea instanței de apel cu restituirea pricinii în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din materialele pricinii se constată că la 5 iunie 2017, avocatul Coadă Tudor în interesele Uniunii Avocaților din RM a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 4 mai 2017, solicitând admiterea acesteia, cu casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f. d. 35 - 37).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2017 a fost restituită cererea de apel depusă de avocatul Coadă Tudor în interesele Uniunii Avocaților din RM, din motiv că cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel (f. d. 68 – 70).

La adoptarea acestei soluții instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. d) CPC, care statuează că instanța de apel restituie cererea, printr-o încheiere, dacă cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (2) CPC, procesele persoanelor juridice se susțin în instanța de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum, și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați.

Potrivit prevederilor art. 80 alin. (7) CPC, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că concluziile instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către avocatul Coadă Tudor în interesele Uniunii Avocaților din RM în lipsa împuternicirilor legale sunt nejustificate.

Astfel, se constată că instanța de apel ajungând la concluzia de a restitui cererea de apel a reținut că avocatul Coadă Tudor, la momentul depunerii cererii de apel, nu a anexat mandatul eliberat și semnat de către Uniunea Avocaților din RM, prin care avocatul ar fi fost împuternicit de acesta din urmă să fie reprezentat în proces, precum și să conteste hotărârea primei instanțe.

Faptul dat este lipsit însă de suport, fiind incontestabil că la 7 aprilie 2017, avocatul Coadă Tudor în interesele Uniunii Avocaților din RM a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani referință în care expres a fost indicat la rubrica anexă - mandatul avocatului (f. d. 21 – 23).

Este important a menționa faptul că referința a fost înregistrată și primită de către Direcția evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), fiindu-i atribuit nr. de intrare 17928.

Mai mult că, din procesul-verbal al ședinței Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 27 aprilie 2017 reiese cu certitudine faptul că instanța a comunicat că prin intermediul cancelariei, din partea pârâtului a parvenit referința și că acesta din urmă în textul referinței a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa. Astfel, instanța de judecată, a dispus anexarea la dosar a referinței cu anexe (f. d. 28 verso).

În acest context, urmează a fi evidențiat și faptul că la 5 iunie 2017 avocatul Coadă Tudor în interesele Uniunii Avocaților din RM a depus prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cerere de apel împotriva hotărârii instanței de fond, în care a indicat expres că a depus apelul în baza mandatului anexat la dosar, cu dreptul de a contesta hotărârea (f. d. 35-37).

La caz, sunt relevante prevederile pct. 30, 31 a Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/4 din 4 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătoria și curțile de apel, corespondența de intrare se înregistrează în Registrul unic de intrare a corespondenței și în Registrul unic de ieșire a corespondenței. Responsabili pentru înregistrarea corespondenței sunt șeful și/sau specialiștii direcției/secției/serviciului evidență și documentare procesuală. Toate plicurile, cu excepția celor cu mențiunea „personal” se deschid. Astfel se controlează completivitatea plicurilor și a documentelor conținute în ele. Dacă se atestă deteriorări, lipsa documentului sau a anexei, precum și necorespunderea numărului indicat pe plic cu numărul

documentului, despre aceasta se întocmește un act în care se indică ce document lipsește. Actul se aprobă de conducătorul instanței, o copie fiind remisă expeditorului. Plicurile nu se distrug. În urma examinării documentului, plicurile după necesitate se păstrează.

Respectiv, aplicând în mod analogic prevederile Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/4 din 4 februarie 2014 mai sus enunțate, instanța de recurs conchide că la momentul primirii corespondenței, inclusiv a referinței, specialiștii direcției serviciului evidență și documentare procesuală sunt obligați de a verifica completivitatea și existența anexelor indicate în actul dat.

Prin urmare, dacă se atestă deteriorări sau lipsa documentului sau a anexei, despre aceasta se întocmește în mod inevitabil un act în care se indică ce document lipsește.

Astfel, instanța de recurs remarcă că la materialele cauzei nu există nici un act întocmit de către specialiștii direcției serviciului evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), în care ar fi fost indicat faptul că la referința depusă de către avocatul Coadă Tudor în interesele Uniunii Avocaților din RM lipsește mandatul care îi confirmă împuternicirile sale.

Totodată despre faptul că avocatul Coadă Tudor a avut împuterniciri de a contesta hotărârea instanței de fond în interesele Uniunii Avocaților al RM rezultă în mod incontestabil și din cererea de apel depusă de acesta din urmă, în care este indicat expres că a depus apelul în baza mandatului anexat la dosar.

Prin urmare, instanța de recurs nu are nici o bază probatorie de a supune dubiilor argumentele invocate de avocat.

Reieșind din cele mai sus expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că lipsa mandatului la moment la materialele cauzei nu îi este imputabilă pârâtului, or acesta l-a prezentat și l-a înregistrat conform procedurii stabilite în instanța de fond, motiv din care nu poate fi lezat dreptul său de a contesta hotărârea judecătorească.

Distinct de aceste constatări, instanța de recurs conchide că soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel declarată de avocatul Coadă Tudor în interesele Uniunii Avocaților din RM, din motiv că cererea de apel este depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, generează confuzii și îngreudește accesul justițiabilului la justiție.

Or, dreptul la o cale de atac este consfințit în Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, în jurisprudența sa constantă, Înalta Curte a reiterat că articolul 6 §1 din Convenție nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul declarat de Uniunea Avocaților din RM, reprezentată de avocatul Coadă Tudor împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2017, este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea încheierii recurate și remiterea cauzei pentru examinarea cererii de apel în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de către Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Coadă Tudor.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Zastavnețchi Eduard împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, cu restituirea pricinii la Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea cererii de apel în fond.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva